

z njim povzroči nevarnost, mari je hotel reči kaj drugega, je težko pogoditi. § 1 k. z. zahteva, da je zlo (tukaj nevarnost), katero je s hudodelstvom zvezano, naravnost premišljeno in sklenjeno. § 87 k. z. pa zahteva hudobno povzročitev nevarnosti («Herbeiführung der Gefahr»).

Zanimivo bi bilo prerešetati posamezne sodbe kasacijskega sodišča v zadevi §-a 87 k. z. in poiskati v vsakem slučaju, kaj je nepravilnega, toda za taka preiskovanja tu ni prostora in naj za sedaj zadošča, da se je stališče prakse le splošno označilo. Kdor se hoče poučiti o prèdmetnih kasacijskih sodbah, jih najde v ofièijalni (Nowakovi) zbirki, stari in novi. Med njimi so tudi nekatere, ki zastopajo kolikor toliko milejše stališče, a so prav redke izjeme, in načelnega se iz njih ne da mnogo posneti.¹⁾

Verus.

Važne odločbe upravnega sodišča od l. 1876. do l. 1906.

Izbral in priredil **Štefan Lapajne**, c. kr. okrajni glavar v p.

Uvod.

Upravno sodišče se je ustanovilo z zakonom dne 22. oktobra 1875 drž. zak. št. 36 ex 1876. Tako je dejansko stopil v življenje člen XV. drž. osnovnih zakonov z dne 21. decembra 1867 št. 144 drž. zak., s kojim je načelno pripoznano, da ima vsakdo pravico pritožiti se na upravno sodišče, kedar kdo trdi, da mu je nezakonita odločba ali naredba kakega upravnega oblastva prikratila pravico.

Upravna oblastva, ki se je proti njih odločbam moèi pritožiti pri upravnem sodišču, so ali organi državne uprave ali pa tudi organi deželne, okrajne in občinske uprave (§ 2).

V §-u 3 navedenega zakona so natančno navedene zadeve, katere se iz pristojnosti upravnega sodišča izloèajo, a v §-u 4

¹⁾ Vse one, ki se hoèejo natanèneje o teoriji in praksi k §-u 87 k. z. pouèiti, pa opozarjamo na znameniti tozadevni izpis v »Jur. Blätter« iz leta 1907, št. 7.

je izrečno ukazano, da mora upravno sodišče uradoma na svojo pristojnost paziti in da o ugovoru zaradi nepristojnosti upravno sodišče samo razsoja.

Pri upravnem sodišču pa se je moči šele potem pritožiti, kadar je stvar upravnim (instančnim) potom popolnoma dognana (§ 5).

Upravno sodišče ima samo kasatorno oblast, to se pravi — v pojasnilo nepravnikom — upravno sodišče izreče le:

1.) je li pristojno, da odloča v sporni zadevi;

2.) ali razveljavi zadnjo naredbo upravnega oblastva zaradi pomankljivega postopanja. — V tem slučaju je dolžnost upravnega oblastva, da pomanjkljivosti (nedostatke) odpravi in potem izreče novo odločbo (§ 6);

3.) ali razveljavi zadnjo odločbo ali naredbo upravnega oblastva kakor nezakonito. — Ako upravno sodišče v tem slučaju misli, da ima pritožba svojo podstavo, prekliče izpodbijano odločbo ali naredbo kakor zakonom nasprotno ter pristavi razloge, zakaj se je to zgodilo. — Upravna oblastva imajo dolžnost v tisti stvari dalje ukazati, kar je primerno, in pri tem jih veže pravni nazor, katerega se je upravno sodišče držalo v svojem rzsodilu (§ 7). — Upravno sodišče pa namesto razveljavljenega odloka upravnih oblastev ne napravi nikdar novega odloka;

4.) ali pa zavrne pritožbo kakor zakonito neutemeljeno.

Iz tega kratkega pojasnila o pristojnosti upravnega sodišča je torej lahko razvideti, kake velike pomembe ne samo za upravno, ampak tudi za ustavno življenje je bila ustanovitev upravnega sodišča. Brez dvojbe! Saj iz prakse se da lahko dokazati, da so preje v sličnih ali povsem podobnih slučajih upravna oblastva jako različno, ne samo v posameznih kronovinah, tudi celo v isti kronovini popolnoma različno, celo diametralno nasprotno odločevala, kajti dotične normalije ministrstev, namestništev in deželnih vlad so si bile istotako večkrat protislovne in za posamezne slučaje nemerodavne. Sedaj pa v teku 32 let se je ustanovila skoraj stalna praksa in radi tega so si dvorni svetnik Budwinski, oziroma njegovi nasledniki pridobili veliko zaslugo, izdaviši odločbe in izreke upravnega sodišča, ki obsegajo pač vse

stroke, katere so sploh možne v upravnem življenju. Prva odločba upravnega sodišča je izšla dne 26. oktobra l. 1876.

Izbirajoč in prirejajoč odločbe upravnega sodišča od 26. oktobra 1876 do konca l. 1906 držal sem se strogo pravila, da sem navajal le one odločbe, ki so občno važne in segajo globoko v pravno življenje, in potem one, ki so posebno važne za naše slovenske pokrajine, izpustil sem pa ves finančno-pravni del ter rad prepuščam to nedvojbeno pomenljivo delo veččaku v finančni stroki.

Izpustil sem pa tudi popolnoma vse odločbe o propinacijskih zadevah, ki se itak tičejo le Galicije in Bukovine; nadalje vse odločbe o radiciranih obrtih, katerih v slovenskih pokrajinah nimamo; dalje rudarske in gozdne zadeve, vse zadeve o varstvu znamk in privilegijev, ker so te odločbe izšle le v posameznih slučajih in nimajo nobenega načelnega pomena; in konečno tudi vse sporne zadeve glede volitev v deželne zборе, le-te zato, ker so se pred kratkim skoro vsi volilni redi za deželne zборе premenili in bi dotični slučaji sedaj ne imeli nikake aktualne vrednosti.

Vso tvarino sem tako-le razdelil:

I. Bolniška blagajna. II. Bogočastje — cerkvena konkurenca. III. Bogočastje — cerkveni patronat. IV. Bogočastje — konfesija otrok. V. Bogočastje — pokopališča. VI. Bogočastje — splošno. VII. Domovinsko pravo. VIII. Društvene zadeve. IX. Lovske zadeve. X. Občinski red. XI. Občinski red — odprava. XII. Občinski volilni red. XIII. Obrtne zadeve. XIV. Policijske zadeve. XV. Ribištvo. XVI. Službene zadeve. XVII. Stavbne zadeve. XVIII. Šolske zadeve. XIX. Ubožne zadeve. XX. Ustanove — dijaške. XXI. Ustanove — šolske. XXII. Vodopravne zadeve. XXIII. Železniške zadeve. XXIV. Raznoterno.

Pri vsaki tvarini so vse odločbe kronološko uvrščene, pri vsaki sem vpisal dan in število odločbe, ob enem pa tudi zvezek zbirke Budwinskęga, oziroma njegovih naslednikov in zaporedno številko ter pripomnim, da so bile do leta 1901 vse odločbe (administrativne in finančne) skupaj izdane, od leta 1901 počenši pa administrativne posebej, torej sem od takrat naprej pristavil vsaki črko *A*.

Potrudil sem se, da sem se kolikor moči otresel okornega sloga v nekaterih odločbah ter jih po domače prikrojil; posluževal

sem se po možnosti le Babnikove terminologije, kjer me ni v nemar pustila.

Ako s to zbirko ustrezem ne samo pravnikom, ampak tudi drugim, v javnem življenju stoječim funkcionarjem, mi je to za moj trud popolno zadoščenje.

I. Bogočastje. — Cerkvena konkurenca.

1.) Konkurenčni odbor, oziroma občine, ki pripadajo župnemu okraju, niso obvezane prispevati k stavbenim napravam, katere je župnik samostalno odredil. (O. 14. julija 1879, št. 977. Z. III. št. 514.)

Ta judikat je bil izdan vsled pritožbe konkurenčnega odbora v V. na Moravskem, in cerkvenega patrona barona F. St. v nekem jako obširnem in zamotanem slučaju; podrobnosti dejanskega stanu in razlogov odločbe upravnega sodišča niso posebno zanimive, vsekakor pa je načelni judikat velike važnosti tudi za slovenske pokrajine, kajti le prepogosto se zgodi, da dotični župnik ne glede na konkurenčno obravnavo in ne glede na sklepe konkurenčnega odbora, kaj samovoljno ukrene in zvrši stavbe, potem pa si skuša izposlovati naknadno odobrenje.

2.) Kdor ima v občini zemljiško posestvo, a ne stanuje v občini, tistega ni moči pritegniti h konkurenčnim stroškom glede popravil cerkve in župnišča. (O. 19. maja 1880, št. 859. Z. V. št. 1105.)

Ministrstvo za bogočastje in uk je bilo odločilo, da posestnik doméne L. Krúg Th. ni obvezan konkurenčnim potom prispevati k stroškom popravil cerkve in župnišča v N. Na pritožbo občine N. ni našlo upravno sodišče v tem odloku nikake nezakonitosti iz nastopnih razlogov:

Jasno besedilo §-ov 35 in 36 zakona z dne 7. maja 1874 d. z. 50 izključuje vsak dvom o tem, da se sme doklade v pokritje potrebščin za popravila cerkvenih in župnijskih poslopij naložiti samo faranom, to je v fari bivajočim katolikom. Neizpodbijano je, da posestnik doméne L., oziroma v župniji N. ležečih zemljišč, ne biva v župniji N., torej ga tudi ni moči pozivati k stavbeni konkurenci. Občina se sicer sklicuje na starejše predpise, namreč na dekret dvorne pisarne z dne 24. junija

1840, po katerem bi se lastnika doméne smelo pritegniti, a prezre pri tem, da so na podlagi §-a 57 zgoraj navedenega zakona vse prejšnje naredbe in določbe razveljavljene, katere se ne strinjajo z zakonom z dne 7. maja 1874 št. 59 drž. zak.

3.) Posestvo in le začasno bivanje na tem posestvu v župniji še ne vtemeljuje dolžnosti prispevati k cerkveni konkurenci. (O. 2. novembra 1883, št. 2479. Z. VII. št. 1891.)

Konkurenčni odbor v H. je zahteval od kneza L. prispevke k cerkvenim potrebščinam. Ministrstvo za bogočastje in uk je to zahtevo odklonilo, ker je dokazano in neizpodbijano, da leži posestvo kneza L. v župnem okraju, a da on biva komaj 10 do 12 tednov na svojem posestvu ter tega začasnega bivanja ni moči smatrati za stalno bivališče.

Upravno sodišče ni ugodilo pritožbi konkurenčnega odbora v H., ker se smejo po §-ih 35 in 36 zakona z dne 7. maja 1874, št. 50, pritegniti k cerkvenim potrebščinam samo v župnem okraju stalno bivajoči katoliki, a knez biva le mimogrede v fari H.

4.) Obstoj podružnice ne oprosti od stavbenih prispevkov glede farne cerkve. (O. 2. oktobra 1886, št. 2623. Z. XI. št. 3281.)

Občini N. in P. zanikujeta dolžnost prispevati k stavbnim stroškom farne cerkve v V., ker imata svojo lastno podružnico v N., v kateri se vsako tretjo nedeljo in še na dva druga dneva v tednu opravlja božja služba, in kjer se tudi izvršujejo vsa druga bogoslužna opravila kakor krsti, poroke in pogrebi. Dalje trdita dotični občini v svoji pritožbi proti odloku ministrstva za bogočastje in uk, da ima podružnica v N. svoje lastno farno okrožje, sicer skupnega župnika, a svojo cerkev, torej niso obvezani prispevati konkurenčnim potom k farni cerkvi v V.

Upravno sodišče pa tej pritožbi ni ugodilo iz nastopnih razlogov: Razmerje, kakršno trdita občini, bi imelo za predpogoj dva cerkvena beneficija v V. in v N.; to je pa po kanonskem pravu povsem izključeno, ker ne more noben župnik na dveh župnijah biti inštaliran; sicer pa tudi ni nobene listine, iz katere bi bilo razvideti, da je bila podružnica v N. kdaj samostojna in se je kasneje priklopila k župniji v V. Že iz tega, da del bogoslužnih opravil v N. izvršuje župnik v V., je jasno, da sta

občini N. in T. v fari V., a zato ju pa zadeva tudi konkurenčna obveza, kajti po konkurenčnih zakonih in predpisih leži stavbeno breme na celi farni občini ter morajo k temu bremenu prispevati tudi katoliški občani iz N. in T. Obstoj lastne podružnice pa ne opravičuje, niti po navadnem, niti po avstrijskem cerkvenem pravu, oprostitev od konkurenčnih bremen, ki se ne ravnajo po koristih, ki jih farani uživajo od farne cerkve, ampak zadevajo celo farno občino kakor tako.

5.) Dovolitev prispevkov za bogoslužne namene ne spada v področje občinskega zastopa. (O. 13. maja 1902, št. 1578. Z. XVI. št. 6611.)

Občina P. je dovolila prispevek 50 gld. za napravo novih cerkvenih orgelj. Vsled pritožeb je deželni odbor češki ta sklep potrdil, češ, da tega prispevka ni moči smatrati za izdatek v bogoslužne namene, marveč za prostovoljen donesek ter da je občina k takim prostovoljnim izdatkom upravičena, ako ne presegajo njenih gmotnih razmer.

Vloženi pritožbi pa je upravno sodišče iz nastopnih n a g i b o v ugodilo: Ne da se tajiti, da je nabava orgelj cerkvena potrebščina, h kateri morajo prispevati vsi katoliški prebivalci občine P., a s tem pa ta potreba še ni postala občinska zadeva. Ker je na državne in deželne zakone občina vezana tudi v svoji samoupravi in ker stroški za bogoslužne namene ne zadevajo občine, kar je razvideti iz člena 9 zakona z dne 25. maja 1868, št. 49 drž. zakona, v zvezi s §-i 74, 79 in 92 obč. reda za Češko, je očitvidno, da občina zgoraj navedenega prispevka ni mogla postaviti v občinski proračun. Tudi tedaj ne, če je ta prispevek prostovoljen, ker ne obstoji prostovoljnost glede posameznih občanov in ker je občina upravičena svoje občane obdačiti le v svrhu pokritja občinskih potrebščin.

6.) Je-li občina upravičena podpirati cerkvene stavbe? (O. 8. marca 1899, št. 1570. Z. XXIII. št. 12.590.)

Občinski svet dunajski je dovolil cerkveno-stavbeni družbi za zgradbo cerkve Sv. Lovrenca v Breitensee podpore 3000 gld. v treh letnih obrokih pod nekaterimi pogoji.

Na pritožbo L. B. je upravno sodišče ta sklep kakor nezakonit iz nastopnih razlogov razveljavilo:

Ako trdi občina v svojem protispisu, da je dovoljenje podpore utemeljeno v §-u 39 mestnega štatuta o svobodni upravi občinskega premoženja, je to mnenje napačno, kajti tudi svobodna uprava je omejena po veljavnih državnih in deželnih zakonih glede lastnega področja. Lastno področje obsega vse, kar se najbližje tiče interesov občine in kar more občina s svojimi lastnimi močmi oskrbovati in izvršiti. V §-u 39, točka 10 do 12, je primeroma navedeno, kaj da se tiče izročena področja in ni dvojbe, da zadeve, ki se ne tičejo koristi občine, ne spadajo v lastni delokrog občine. K temu pa spadajo vse one zadeve, katerih oskrbovanje pripada drugim organom in o katerih sploh ni moči trditi, da se tičejo koristi politične občine.

To pa velja brez dvojbe glede bogočasnih zavodov, kajti po §-ih 35 in 36 zakona z dne 7. maja 1874, št. 50 d. z., spadajo vse bogoslužne zadeve — razen cerkvenega patronata — skupini vseh, v farnem okrožju bivajočih katolikov, in je te potrebščine, kolikor niso pokrite z lastnim cerkvenim premoženjem ali z drugimi sredstvi, pokrivali z dokladami na vse farane.

Kar spada torej — v le-tem slučaju zgradba cerkve v Breitensee — med pravice in dolžnosti faranov, ne more spadati najprvo med interese občine in vsled tega tudi ne v lastni delokrog občine. To tem manj, ker je občina tudi v svojem lastnem delokrogu vezana na državne in deželne zakone in ker glasom člena IX. zakona z dne 25. maja 1868, št. 49, ni moči pripadnikov drugega veroizpovedanja pritegniti k prispevkom ali dajatvam za bogočastne zadeve, razen ako so te dajatve utemeljene na patronatu ali pa v drugih z listinami utemeljenih obvezah. Z dovoljenjem prispevkov k nameravani zgradbi iz občinskih sredstev in s postavko v občinskem proračunu bi bili obremenjeni tudi pripadniki drugih veroizpovedanj in se torej ta občinski sklep zadeva ob dani zakon, ker bi bili s tem občani, ki so po zakonu oproščeni od prispevkov za bogoslužne namene, potom občinskega sklepa primorani prispevati, dasi § 55 navedenega zakona izrecno veleva, da je konkurencu za cerkvene stavbe urejevati po tem zakonu.

Pritožitelj L. B., ki je davkoplačevalec in pripadnik drugega veroizpovedanja, je zato k pritožbi upravičen, torej je tudi njegovi pritožbi bilo ugoditi.

7.) Pri podružnicah ni uporaben § 36 zakona z dne 7. maja 1874, št. 50 d. z. Občine ne morejo z dokladami obremeniti članov podružnic. (O. 3. januarja 1901, št. 51. Z. XXV. št. 2 A.

Občinski odbor v D. je postavil za leto 1897 v proračun svoto 603 fl. 67 kr. pod naslovom »stavbeni zaklad za zgradbo podružnice« in določil, da se v pokritje te potrebščine pobira 20% doklada na vse neposredne davke, katere plačujejo v občini stanujoči katoliki.

Na vloženi priziv je deželni odbor šleski odredil, da se ta postavka iz proračuna izloči ter ukrenil, da se odstopi ta priziv c. kr. okrajnemu glavarstvu v pristojno uradovanje. Okrajno glavarstvo pa je zgoraj navedeni odlok občine D. kakor nezakonit razveljavilo in obenem izjavilo, da nima občinski zastop v D. z ozirom na konkurenčni zakon z dne 15. novembra 1863, št. 2 ex 1864 d. z. (za Šlezijo) in z ozirom na § 36 zakona z dne 7. maja 1874, št. 50 d. z. pravice sklepati in razpisavati doklad za dotične cerkveno-stavbene potrebščine, ker se glede potrebe podružne cerkve in glede stavbene potrebščine sploh ni doseglo sporazumljenje interesentov in ker o tem tudi ni oblastvenega odloka.

Na zadnji inštanci pa je ministrstvo za bogočastje in uk izreklo, da je obč. odbor kakor zastopnik farne občine (podružnice) upravičen osigurati stavbeni zaklad potom proračuna in ga izterjavati z dokladami na farane (člane podružnice). Pri tem se je ministrstvo sklicevalo na § 36 zakona z dne 7. maja 1877, št. 5 ex 1878 drž. zak., po katerih morajo občine skrbeti za pokritje in izterjanje prispevkov za bogočastne namene.

Upravno sodišče pa je le-to odločbo zaradi nezakonitosti razveljavilo iz nastopnih razlogov:

Glasom §-a 36 zgoraj navedenega zakona je v pokritje potrebščin farne občine — ako niso pokrite z lastnim premoženjem ali z drugimi sredstvi — razpisati doklade na farane. Po §-u 35 istega zakona pa obsega farna občina skupino vseh v fari bivajočih katolikov.

Zgradba podružnice — za to gre v tem slučaju — pa ni potreba vseh v fari bivajočih katolikov, torej ni potreba farne občine, kajti po §-u 17 cerkveno-konkurenčnega zakona z dne

15. novembra 1863, št. 2 d. zak. (za Šlezijo) morajo podružnice (filijalne cerkve) oni graditi in vzdržavati, v katerih interesu obstoje. Torej samo one farane, kateri imajo določen interes na obstoju podružnice, je smeti pritegniti k zgradbi, oziroma k vzdrževanju podružnice, ne pa farne občine; uporabljati torej ne gre določbe §-a 36 navedenega zakona in to tem manj, ker potreba podružnice ni ob enem potreba za farno občino, marveč je prav čestokrat v protislovju s farno občino.

Izpodbijani odlok večkrat rabi poleg izraza »farna občina« izraz »podružnična občina« naziva torej one katolike, v katerih interesu je podružnica, »podružnična občina«. Takega organizma pa zakonodajstvo sploh ne pozna. Zakon z dne 7. maja 1874 pozna za cerkveni upravni organizem farno občino, skupino katolikov farnega okrožja. Tudi šleski cerkveno-konkurenčni zakon ne nalaga dolžnosti »podružnični občini«, ampak samo onim, v katerih interesu podružnica obstoja.

Prav tako nedopustno je sklicevati se na ministrsko naredbo z dne 31. decembra 1877, št. 5 d. z. ex 1878. Ta naredba določuje, da ima vse cerkvene zadeve, dokler se ne ustanove farne občine, urejevati politična občina. Ta, političnim občinam izročena oblast pa se ne more raztezati na »podružničane«, to je na one člane farne občine, ki na njih korist obstoja podružna cerkev. Zastopstva za te pa zakon ni ustvaril in ni moči občinam pripisovati pravice, da bi smele razpravljati za podružničane obvezne sklepe, ker pri podružnicah ne gre za skupne zadeve, osobito, ker se čestokrat interesi občine križajo s koristmi podružnice.

Pripomnja: Ker je cerkveno-konkurenčni zakon sličen s Kranjskim iz leta 1863., je ta judikat tudi za Kranjsko jako važen, ker se je večkrat poskušalo, osobito po potresu, da bi se cerkveno konkurenco za podružnice (filijalne cerkve) natovorilo vsem faranom in ne samo onim, ki so zahtevali novo zgradbo porušene podružnice; temu so se pa oblastva uprla.

II. Bogočastje. — Cerkveni patronat.

8.) To, da smatrajo oblastva koga za cerkvenega patrona, ne oprošča od dokaza, da si je patronat istinito pridobil; prav tako ni moči iz

tega, da se prevzamejo stavbena bremena v posameznem slučaju, sklepati, da obstoja patronat. (O. 25. januarja 1882, št. 16. Z. VI. št. 1279.)

Konkurenčni odbor v župniji R. trdi, da je knezoškof v G. cerkveni patron podružnice »Marija pomagaj« v R. ter se sklicuje na nekatere priloge, iz katerih je razvideti, da se je leta 1797 in 1805 knezoškof smatral za cerkvenega patrona in da je leta 1843 prevzel nekatere stavbene stroške pri tej cerkvi. S temi prilogami se pa ne more dokazati obstoj patronata, ker je treba dokazov, kdaj in kako je nastal patronat. V tem pogledu pa se še dokaz niti ni nastopil, niti se ni navedel izvirni naslov ali način pridobitve patronata. To, da je okrožni urad v Gradcu smatral knezoškofa v G. cerkvenim patronom, pa ne nadomešča dokaza o faktučnem obstoju patronata. Glasom §-a 32 zakona z dne 7. maja 1874, št. 50, velja vrhovno načelo, da je pri razsoji o spornih patronatih smatrati, da se raztezajo patronatna bremena samo na določeno cerkev (*ecclesia materialis*), dočim pa § 17 konkurenčnega zakona za Štajersko z dne 28. aprila 1864, št. 7 d. z. določa: Podružne cerkve in stanovanja duhovnikov vzdržujejo — kjer ni posebnih pravnih obveznosti — s pritegnjenjem razpoložnega cerkvenega premoženja oni, v katerih interesu take podružnice obstoje. Med posebne pravne obveze pa ni šteti patronata, kajti § 1 zgoraj navedenega zakona našteva za pravne obveze ustanove, pogodbe in druge naslove, in iz teh obvez je v prvi vrsti pokriti stroške, potem šele pride na vrsto cerkveni patron (§§ 8 in 9 istega zakona). To velja za župne cerkve, a ni nobenega pametnega razloga, zakaj bi za podružnice veljale še starejše, patronat jako obtežilne določbe. Tozadevno pritožbo je torej upravno sodišče zavrnilo.

9.) Razsodba o tem, spada li patronatna pravica politični ali farni občini ali posameznim rodbinam, spada v slučaju spora v sodno kompetenco. (O. 16. marca 1887, št. 242. Z. XI. št. 3442.)

Na podstavi spisov ni sporno, da obstoja glede fare P. patronat, sporno je le, pristojna li patronatna pravica politični ali farni občini, ali pa le nekaterim rodbinam v fari. Ministrstvo za bogočastje in uk je bilo torej na podstavi §-a 33 zakona z dne 7. maja 1874, št. 50 d. z. upravičeno odločiti, da spada razsoja

tega spora v sodnijsko in ne v upravno kompetenco. A ministrstvo je tudi upravičeno izjavilo, da ne ugovarja prihodnji prezentaciji od strani občine, ker je bila ta prezentacija njena dosedanja posest; kajti vpoštevanje takih prezentacijskih pravic na podstavi dosedanje posesti ni prepovedano v državnih zakonih, cerkveno-pravni predpisi pa celo izrecno dovoljujejo, da ima med spori glede patronata oni prezentacijsko pravico, kateri se je te pravice zadnji posluževal. Iz spisov pa je razvideti, da je občina P. izvrševala prezentacijsko pravico ne le v zadnjem, ampak celo v zadnjih treh slučajih; tako je zadnja posest dokazana. Upravno sodišče je torej pritožbo B. in drugov proti dotičnemu odloku ministrstva za bogočastje in uk zavrnilo kakor neutemeljeno. (Dalje prih.)

Iz pravosodne prakse.

Civilno pravo.

a) Oporoka ne izključuje veljavnosti prejšnjega kodicila, ako iz oporoke ne izhaja zapustnikov namen, da hoče razveljaviti prejšnje odredbe.

Okrožno sodišče v C. je v pravni stvari tožnikov Matevža in Marije K. proti toženki Mariji K., udovi c. kr. glavnega blagajničarja v Klausenu na Tirolskem, zaradi priznanja ugasnitve zastavne pravice za 3000 K s pr. razsodilo:

Tožena Marija K. mora priznati, da je dolg tožnikov iz dolžnega pisma z dne 12. avgusta 1903 v znesku 3000 K s pr. ugasnil vsled kodicila z dne 28. decembra 1905; toženka mora izknjižiti zastavno pravico za to terjatev v znesku 3000 K s $4\frac{1}{2}\%$ obrestmi in postranskimi obvezami do najvišjega zneska 80 K na zemljišču vl. št. 314 k. o. Teharje in sicer v 14 dneh ker bi sicer razsodba namestovala izbrisno pobotnico in bi tožnika smela na podlagi te razsodbe na njene stroške izknjižiti dati omenjeno zastavno pravico; končno mora toženka plačati tožnikoma pravdne stroške, odmerjene na 172 K 83 v, ter razsodnino, ki se bode posebej odmerila, — v 14 dneh pod izvršbo.